

Foia românească

Vineri
8 mai
1998

Anul I
Nr. 19

(Serie nouă)

Săptăminal al românilor din Ungaria ❖ Fondat în 1951 ❖ 8 pagini ❖ 20 forinți



La Békéscsaba

Cea de-a treia ediție a Concursului de povestire pe țară

În reședința județului Bichiș nu funcționează instituții de învățământ pur românești, totuși la inițiativa membrilor Auto-guvernării minoritare române din Békéscsaba antrenarea, mobilizarea tineretului școlar a devenit de pe acum o tradiție, printr-o acțiune pe țară, care are drept scop: îndrăgirea, cultivarea limbii materne, îmbogățirea vocabularului din ce în ce mai redus al elevilor.

Ziua de 2 mai a.c. era capricioasă, posomorită – aproape întreaga zi ploua cu găleata. Norocul organizatorilor (Autogovernarea amintită împreună cu Uniunea Românilor din Békéscsaba) și a tuturor celor peste o sută de oaspeți în cursul desfășurării recente mișcări îndrăgite de copii, parcă sărbătorea și soarele cu razele blânde încălzind sufletele concurenților.

(Continuare în pag. a 4-a)

De vorbă cu dr. Gheorghe Mihăiescu

„Sper ca într-adevăr să fim o editură și o tipografie a tuturor naționalităților...”

O personalitate unică, un caracter hotărât, cu o amabilitate fermă; o fire cu idealuri neclintite, cu o sinceră conștiință de naționalitate română; un om frământat mereu de ce s-ar mai putea desăvârși pe planul de activitate minoritară – așa l-am cunoscut pe domnul dr. Gheorghe Mihăiescu, cu mulți ani în urmă. Iar acum, stînd de vorbă cu dînsul, mi-a dovedit că nu s-a schimbat nici de atunci.

– S-a mai pomenit pe coloanele noastre despre înființarea și activitatea Editurii „Etnikum” (din Budapesta). Vă rog totuși, domnule director, să ne faceți un scurt rezumat al înființării și al schimbărilor produse în cei aproape trei ani de existență!

– Editura s-a înființat în toamna anului 1995, dar a fost reorganizată în anul 1996, trecînd de la societate în comandită la societate cu responsabilitate limitată.

A fost un lucru știut că Ungaria a fost și este singura țară din această zonă unde niciodată n-a funcționat o editură a minorităților (spre ex. în Slovacia există patru edituri ale naționalităților cu buget asigurat de stat). Am înaintat multe cereri, petiții la miniștri de resort spre a rezolva această lipsă, dar nu am reușit (am ajuns pînă la ședința ministerială de specialiști). Stîrnit de indiferența și comportamentul respingă-

tor al celor competenți, după multe frământări de suflet am înființat această editură, fiind urmat de un grup de colegi, foști colaboratori de la Editura Didactică, care cu toții au devenit proprietari la Editura „Etnikum”. Pe parcurs am înființat și o tipografie, deci numele întreg e cel de: Editura și Tipografia Etnikum 2000 S.R.L. Budapesta. Sediul editurii se află pe strada Bihari János (sec. V.), iar tipografia se găsește în apropiere, pe strada Hajós (sec. VI.). Și tot aici avem și un depozit și o librărie.

Cu înființarea acestei edituri – fiind conștient cît de important e și acest domeniu pentru cultura națională – s-a împlinit un vis de-al meu, sperînd că editura se va confirma ca editură a tuturor minorităților naționale și etnice din țară, și își va îndeplini și acel nobil scop de a populariza și de a stîrni o simpatie în rîndul locuitorilor Ungariei pentru conlocuitorii aparținători unei alte naționalități. (În acest program din urmă se încadrează, de ex., seria cărților de bucate – apărută pînă acum bucătăria slovacă și recent cea sîrbească – arta culinară străveche și actuală aparținînd și făcînd parte din etnografia națională.)

(Continuare în pag. a 3-a)

Duminică: în fața urnelor

Sîntem pentru a treia oară în pragul alegerilor libere din Ungaria, pentru a treia oară putem alege reprezentanți din mai multe partide, putem decide după criterii și interese multiple, pentru cine vom opta, pentru reprezentantul cărui partid ne vom decide. În această campanie electorală – relativ scurtă, față de cele anterioare – esențialul ne stă încă în față: „Eu pentru cine votez?” – ar zice cetățeanul turmentat al lui Caragiale...

Pentru noi, cetățeni de naționalitate, situația este și mai dificilă.

La ora actuală campania electorală, propaganda de partid e pe sfîrșite. Mai avem cîteva ore de meditație pînă vom pași în fața urnelor.

Așadar putem cumpăni: care a fost partidul care a prezentat programul cel mai convingător, care candidat ni s-a părut mai simpatic, mai pregătit, cu mai multe aptitudini potrivite să ne reprezinte în Parlament. Iar ce e drept – și de data aceasta – har Domnului, avem ce alege, avem din cine alege.

Pentru cetățenii minorităților naționale însă, aceste așteptări sînt ceva mai palide, fiindcă în urma „jocului politic” al partidelor de coaliție, precum și al celor din opoziție, Legea electorală nu a fost modificată în așa fel ca aceasta să fi putut asigura reprezentanță în cel mai înalt for legislativ fiecărei minoritate conlocuitoare. Astfel practic, nu dispunem de avantajele definite în Legea privind Drepturile Minorităților Naționale și Etnice. Iar dacă nu ni s-au garantat reprezentanți parlamentari, atunci trăim decepția unor iluzii deșarte. Din această „stare de zăpăceală”, germanii, slovacii și croații s-au dezmeticit și au înființat Forumul naționalităților, – care funcționează conform legii partidelor – încercînd să-și asigure posibilitatea intrării în Parlament.

În altă ordine de idei, de data aceasta partidele nu au considerat important să propună, să lanseze și să sprijine (făcînd propagandă, măcar de ochii lumii) candidați de naționalitate. Doar ici-colo au fost incluși candidați sprijiniți de cîte-un partid, pe listele județene, dar nici aceștia nu au fost trecuți pe locuri de frunte, încît nu au prea multe șanse.

Dar partidele parcă au uitat din programele lor pînă și sarcinile care derivă din Legea privind Drepturile Minorităților Naționale și Etnice. Iar ca atare trebuie să ne mulțumim cu constatarea generală cum că un program de partid valorează atîta cît se realizează din el. Dar se pare că dintre promisiuni va reieși o realitate nesigură. Însă dacă în prealabil programul nu cuprinde directive referitoare la minoritățile naționale, atunci, ne întrebăm – la ce ne putem aștepta?!

Totuși – în ciuda constatărilor de mai sus – este datoria noastră cetățenească să participăm la alegeri!

T. Juhász



Curățenie mare – înaintea sosirii noilor deputați

Din cuprins:

Ei bine, orice-ar fi! Am să mă apăr împotriva tuturor! Carabina, unde mi-e carabina? (Se întoarce cu fața spre peretele din fund, unde sînt fixate capetele de rinocer, strigînd:) Împotriva tuturor, am să mă apăr, împotriva tuturor, am să mă apăr! Sînt ultimul om, am să rămîn om pînă la capăt! Nu capitulez!

(Pag. a 6-a)



Așa am sărbătorit...

...ZIUA DE 1 MAI – ca în anii trecuți – s-a sărbătorit fără euforia artificială, ci sub semnul unor serbări cîmpenești, sub forma de maiial sau în cadrul unor foruri cu esență politică, la care s-a resimțit apropierea alegerilor parlamentare. Pentru cei mai mulți cetățeni ai țării, acest Întîi Mai s-a desfășurat împreună cu familia, ca o petrecere populară.

De fapt, în ultimii ani aceste serbări populare primesc spațiu și amploare tot mai largă, fiind îmbinate cu programe folclorice, târguri de artizanat, bîlciuri, joc, dans și petrecere.

Departamentul pentru Relațiile Civile și Problemele Minorităților din cadrul Ministerului Culturii și al Învățămîntului Public lansează un

CONCURS

pentru minoritățile naționale și etnice, cu scopul sprijinirii taberelor de limbă maternă, de lectură și de cunoștințe etnografice.

Scopul:

- îngrijirea și îmbogățirea cunoștințelor de limbă maternă ale minorităților naționale și etnice,
- sprijinirea cunoașterii și îngrijirii tradițiilor de etnografie și folclor,
- cunoașterea culturii din țara-mamă.

Pot concura:

- instituțiile de învățămînt ale minorităților naționale și etnice,
- autoguvernările minorităților.

Dosarul de concurs trebuie să cuprindă:

- programul de concurs (descrierea detaliată),
- numărul participanților la acțiune,
- termenul și locul probabil de desfășurare a acțiunii propuse,
- plan financiar detaliat privitor la cheltuielile probabile,
- cheltuieli probabile (cazare, deplasare, mese),
- aviz favorabil sau recomandare din partea autoguvernării minoritare (locale sau pe țară) a naționalității respective.

Termenul de înaintare a concursului: 15 mai 1998.

Aprecierea, comunicarea rezultatelor: 31 mai a.c.

Dosarele de concurs incomplete vor fi disqualificate!

Adresa: Művelődési és Közköztársasági Minisztérium
Civil Kapcsolatok és Kisebbségi Ügyek Főosztálya
H-1055 Budapest, Szalay u. 10–14.

ANUNȚ pentru poeți

Editura ORION din București are în planul de apariții pe 1998 o
ANTOLOGIE DIN POEZIA PĂDURII

Cartea va cuprinde cele mai frumoase piese din creația populară și din cea cultă (clasică, modernă și contemporană).

Poeți în viață (sau persoanele care îi reprezintă), doritori a figura în această antologie, sînt invitați să trimită **grupaje de poezii – zece titluri maximum** – din care editura va selecta pe cele mai adecvate temei.

Cu aceeași poștă se vor mai trimite:

– o fotografie a autorului (preferabil alb-negru);

– un curriculum vitae cuprinzînd:

– locul și data nașterii;

– studii (ce și unde);

– titlurile revistelor și ziarelor la care a colaborat sau colaborează;

– premii, titluri ori alte distincții românești sau străine;

– **foarte important: o declarație autenticată notarial** din care să rezulte cedarea drepturilor de autor Editurii ORION pentru piesele care vor fi cuprinse în antologie. În schimb editura se obligă să dea fiecărui autor (sau moștenitor legal) un exemplar de lux din această ediție.

Trimiterile incomplete nu vor fi luate în considerație.

Materialele necuprinse în antologie nu se înapoiază.

Anunțul de față se adresează în aceeași măsură poezilor din Basarabia, Bucovina, Israel, poezilor de limbă română din țările vecine ca și celor din întreaga diasporă.

Pentru ca antologia să poată apare în cursul acestui an, editura așteaptă aceste corespondențe pînă la **data de 15 iulie 1998**, la adresa **Orion Edcompublexim S.R.L. București, str. Ion Brezoianu, nr. 51. cod. 707 113.**

Reflecție

Să se respecte faptele istorice!

Cred că e inadmisibil să nu lăsăm moștenire urmașilor noștri dimensiunea, pe cît posibil exactă, a identității noastre istorice; corectitudinea, pe cît posibil fără de denaturări, a interpretării faptelor din trecut; adevărul, pe cît posibil de pur și verificabil, al realității de odinioară.

Sub acest deosebit de complex aspect al necesităților respectabile, în timpul așezării pe hîrtie, – negru pe alb, – ale unor declarații cu referiri la evenimente care s-au petrecut sau nu, la împrejurări care au existat sau nu, la fenomene succesive care au avut loc sau nu într-o perioadă care acum aparține istoriei, trebuie să afirm că autorul anonim al rîndurilor omagiale „**Lucian Magdu**” (*Foia românească*, anul I, nr. 17, p. 6) – cu vorba românului spunînd – minte de stă soarele-n loc cînd scrie: „*Timp cît se putea, își publica poeziile în limba maternă în ziarele românești din Ungaria...*”, respectiv: „...în lipsa posibilității de a apărea în limba învățată de la părinți și bunici, poetul fecund publică în limba maghiară.” Adevărul e că toate poeziile pe care Lucian Magdu le-a scris și le-a trimis spre publicare la redacția periodicului românesc *Libertatea noastră* (inclusiv suplimentul acestuia, *Vocea Tineretului*), fără excepție, toate au și văzut lumina tiparului.

De fapt, realitatea e că Lucian Magdu, după o foarte scurtă perioadă de gustare a izului versurilor în limba română, a trecut la limba maghiară, rupere care a avut la rădăcini cu totul alte fețe decît cel-cele născocite în articolul citat. Realmente, foarte puțini sînt aceia care cunosc, în adîncimea lui, temeiul subiectiv care l-a împins pe Lucian Magdu spre această decizie, totuși, poate ar fi de dorit, – poate nu, – să fie studiat acest ansamblu de împrejurări tocmai (și) pentru a ne putea feri de asemenea afirmații eronate.

În rest, florile înfloresc, pămîntul și pădurile înverzesc, în rest...

Al. Hoțopan

(Nota redacției: Sîntem bucuroși că articolele apărute în săptămînalul nostru stîrnesc reflecții în rîndul cititorilor – din păcate nu întotdeauna din partea celor vizați în tema respectivă, și – mai ales – nu în problemele cele mai importante sau esențiale. **Reflecția** lui **Al. Hoțopan** în care afirmă că „*minte de stă soarele-n loc*”, privitoare la rîndurile omagiale „**Lucian Magdu**”, atinge limita bunului gust. Rîndurile apărute în *Foia românească*, anul I, nr. 17, pag. 6, la care se face referire nu sînt „*născocite în articolul citat*”, ci preluate exact din prefața volumului **CONFESIUNE** de Lucian Magdu, apărut în 1991, la Editura Didactică, redactat de **dr. Gheorghe Mihăiescu**, a cărei copie o publicăm mai jos.

Dealtminteri, s-ar putea că trecerea la limba maghiară, „*ruperea care a avut la rădăcini cu totul alte fețe decît cel-cele născocite în articolul citat*” este o realitate și are un temei subiectiv. Tocmai în această ordine de idei considerăm că este de dorit – și nu doar *poate ar fi, poate nu* – „*să fie studiat acest ansamblu de împrejurări*” în speranța că Al. Hoțopan, care l-a cunoscut bine pe Lucian Magdu, fiindu-i chiar coleg de clasă, o să și realizeze acest studiu, căruia îi vom asigura neapărat spațiu în coloanele săptămînalului nostru.)

CON
FE
SI
UNE

LUCIAN
MAGDU

Absolvent al Liceului „Nicolae Bălcescu” din orașul bichișean Giula (Gyula), medic, regizor, Lucian Magdu s-a născut la Bătania (Battonya) în anul 1937. Timp cît se putea, își publica poeziile în limba maternă în ziarele românești din Ungaria: *Vocea tineretului* și *Libertatea noastră* (1955–1957). De la această dată, în lipsa posibilității de a apărea în limba învățată de la părinți și bunici, poetul fecund publică în limba maghiară. I-au apărut poezii în revistele *Délmagyarország* și *Tiszatáj* (Seghedin), în antologiile tinerilor poezii din orașul său natal (*Híd az Éren át...*, 1978) și din Seghedin (*Szegedi Fiatalok...*, 1959), precum și în colecția *Muguri* (1974). A murit la Budapesta în anul 1968, lăsîndu-ne o vastă operă poetică nedîdită.

În volumul de față publicăm poezii postume de Lucian Magdu în tîlmăcirea cunoscutului și apreciatului traducător al literaturii maghiare Constantin Olariu din România.



De vorbă cu dr. Gheorghe Mihăiescu

„Sper ca într-adevăr să fim o editură și o tipografie a tuturor naționalităților...”

(Urmare din pag. întâi)

– Ce relații are editura cu naționalitățile din Ungaria?

– Aș spune că relații rele nu avem cu nici un organ minoritar, ba sîntem cunoscuți și la nivel guvernamental. Avem relații bune cu autoguvernările pe țară slovacă, germană, croată, sîrbească, sîntem sprijiniți de organizația rusinilor și nu ne stînjenește nici autoguvernarea română, dar cu care – din păcate – nu avem încă o colaborare prea strînsă.

Sîntem prezentați însă în mod corect de mass-media minoritară, inclusiv emisiunile în limba română.

– Vă rog să ne prezentați editările de pînă acum și cele în curs de apariție.

– Editura a realizat pînă acum 78 de titluri, dintre care cel mai însemnat este domeniul didactic cu cele peste 40 de manuale școlare. Printre acestea se numără și cîteva manuale de istorie maghiară pentru școlile generale și licee, în care am introdus și capitole despre istoria minorităților din Ungaria în epocile respective – fiind acesta un alt vis împlinit al meu.

Sigur, am editat și cărți de beletristică: de poezii, de literatură științifică, de artă plastică.

Edităm cărți în limba germană, slovacă, sîrbească, română, roma și croată (în cazul manualelor școlare e vorba de o croată dialectală, vorbită în regiunile din vestul Ungariei).

Acum încă mai avem proiecte pentru 16 noi manuale școlare. Așteptăm să fie publicat concursul pentru realizarea noilor manuale și să fie încheiate contractele, care sînt în curs de aprobare.

În cazul învățămîntului românesc, aș spune că m-ar interesa ce se întîmplă în cercul specialiștilor din acest domeniu. Poate aș putea contribui și eu cu cîteva sfaturi la această chestiune și aș putea sprijini școlile. De altfel sînt în curs de apariție trei manuale în limba română: unul de cînt și muzică pentru clasa a 6-a și două culegeri de ter-



Două cărți recent apărute la Etnikum

meni tehnici la matematică (pentru clasele 5–10) și la fizică (pentru clasele 6–10).

Avem o carte gata redactată despre cultura și civilizația română din Ungaria, întocmită de un grup de autori de naționalitate română, cunoscuți și apreciați, însă tipărirea nici pînă azi nu a fost aprobată de ministerul de resort (pe motivul că „nu s-a publicat încă concursul acestor manuale”).

Întregul sistem al învățămîntului minoritar se găsește într-o stare haotică, ceea ce ne stînjenește și ne împiedică activitatea. Nimic nu e clar. În editarea manualelor, de ex., în februarie a.c. a intrat în vigoare un nou ordin, care contrazice, chiar încalcă Legea privind drepturile minorităților. Deoarece Legea în cap. VI. reglementează problema manualelor școlare pentru școlile noastre, declarînd că asigurarea editării și finanțarea manualelor este obligația statului. În



schimb, noul ordin ministerial vorbește despre o eventualitate: că acest domeniu poate să primească fonduri, iar la concursuri poate să primească prioritate – prin aceasta, statul încearcă să scape de obligație.

Tot așa nu e reglementată nici încheierea contractelor, nici partea editorială, privitoare la relația dintre edituri și Ministerul Culturii și al Învățămîntului Public. De ex., în anul trecut subvențiile manualelor pentru școlile minorităților au sosit cu întîrziere, editura a primit sprijinul respectiv doar la 3 septembrie. Vă dați seama, noi cu tipografia trebuie să cîștigăm bani pentru editură, fiindcă numai așa putem edita manualele la timp.

Totuși sperăm, cu toate greutățile, ca pînă în anul 2000 să avem o cifră de 100 de manuale școlare, iar atunci putem să începem prelucrarea lor și alte experimente.

– Pe lângă editarea cărților, ce alte profiluri are editura?

– Dorind să fim, și sperînd chiar că și sîntem, o editură a tuturor minorităților, în primul rînd stăm la dispoziția lor pentru a-și rezolva problemele de editare prin noi. Deci sprijinim în primul rînd învățămîntul.

În cazul furnizării manualelor la toate școlile, consultînd cu autoguvernările de naționalitate, indicăm acele școli de naționalitate care în anul școlar respectiv au cea mai mare nevoie de manuale, pe care astfel le primesc gratis. Pînă acum am ajutat astfel: 16 școli la slovaci, 7 școli la croați, 35 de școli la germani (aici avem comenzi enorme) și 2 școli românești (cea din Aletea și cea din Apatu). În mod separat, ca un imbold, ca o încurajare, sprijinim acele școli, unde se introduce studierea limbii minoritare, unde se reia învățămîntul de naționalitate cîndva existent, dar pe parcurs decăzut.

Tot în seria de sarcini în plus se poate aminti sponsorizarea activității culturale. De ex. pentru organizarea Festivalului corurilor de muzică sacră din 25 aprilie am donat 60.000 de forinți. Sau, să amintesc editarea gratuită a cărții sîrbești „Amintiri de călătorie din America de azi”, apărută în săptămîinile trecute, care a fost un gest de respect față de autor, fostul coleg Ljubomir Tomić. (Astfel de gesturi, de misiuni alte edituri nu pot face.)

Ca încheiere aș menționa că sînt convins – așa o să și mor – că pentru naționalitățile și etniile din țară, în menținerea și dezvoltarea culturii este o cale inevitabilă de a avea în proprietate o editură, o tipografie, unde să-și adune sursele financiare care le revin pentru editare, ca ele să fie concentrate la un loc, să nu fie difuzate în diferite părți, în diferite mîini, fiindcă numai astfel pot munci cu un mai mare rezultat.

– Vă dorim din suflet să vi se împlinească și celelalte vise în privința editurii și tipografiei!

Doamne, ajută-ne!

Am auzit o rugăciune: „Doamne, mîntuiește-ne de ce se ascunde în suflete, în cuvinte și în minți...”

Zguduitoare! Azi nu mai putem fi siguri de bunăvoința omului care ne vine din față. Nu ne mai dăm seama la prima vedere dacă ne vrea binele sau răul. Fiindcă tineri cu fața nevinovată săvîrșesc fapte dure, sîngeroase: spargeri vandale, furturi violente, crime brutale. Copii înventează pozne nemiloase, care uneori se termină cu moartea unuia dintre ei. Mame, fără cruțare, își leapădă noi-născuții.

Înspăimîntătoare! Ne-am pierdut încrederea în oameni. Se destramă familiile, se îndepărtează rudele, se pierd prietenii. Sîntem agresivi chiar și pentru nimicuri, ne jignim cu vorbe grele și ne mai învrăjbim doar pe crezute.

De unde, cum se cuibărește în suflete, în minți răutatea, reavoința? S-au născut odată cu omul sau au apărut cu timpul? Ne stă în fire acel simbul de rău, sau îl creează ceva? Depinde de ce vrem noi, sau e independent de voința noastră? Oare există întotdeauna în substratul cuvintelor un alt sens, o altă intenție?! Ce ne ajută la cumpănirea dreaptă, justă? Ce ne face să ne acceptăm unii pe alții cu defecte, cu tot? Cum ne putem însuși o toleranță binevoitoare, curată? Ce ne ajută să devenim milostivi, toleranți, iertători?

E ceva anormal, ca azi să fim nevoiți să ne astupăm urechile, să ne închidem ochii ca să nu auzim, să nu vedem și să nu citim de brutalitatea, violența ce terorizează peste tot!

Ce ne facem, cînd suportăm prezentul doar fără să luăm în seamă ceea ce se întîmplă în jurul nostru?!

Ce ne facem, cînd suspinăm cu ușurare: ce bine că nu s-a întîmplat cu noi, în satul nostru, în orașul nostru?!

Ce ne facem, cînd ne privim copiii cu teamă nesfîrșită?!

Ce ne facem, cînd ne frămîntă îndoiala permanentă, cu întrebări infinite?!

Ce ne facem, cînd nu ne mai ajută gîndirea optimistă, concentrarea la fenomenele pozitive?!

Atunci, Doamne, ajută-ne să ne trezim și să ne bucurăm că totul a fost doar un vis – realitatea e cu totul alta: e frumoasă, e blîndă. Hai, să credem că starea, soarta și rostul lumii depinde de noi, de strădania noastră ca Pămîntul să fie adevăratul și singurul nostru cămin ocrotitor.

Doamne, ajută-ne să credem în semenii noștri! Doamne, învață-ne să iubim din suflet, dă-ne nouă cuvinte drepte și formează-ne mintea spre a vrea numai binele celuilalt! Doamne, îndrumă-ne să nu păcătuim nici prin suflet, nici prin cuvinte și nici prin mintea noastră!...

– anra –

Știri * Știri * Știri * Știri * Știri

La Budapesta: „O noapte furtunoasă”

Prognosticele avertizează asupra unui șir de „nopti furtunoase” în luna mai și iunie la Budapesta. Lăsînd gluma la o parte: cu mare satisfacție am luat la cunoștință că Teatrul „Radnóti” din Capitală a pus în scenă remarcabila comedie „O noapte furtunoasă” de I. L. Caragiale. Regia piesei o semnează excelentul om de teatru Tamás Jordán, din distribuție făcînd parte Róbert Koltai și Adél Kovács. Premiera piesei avusese loc în seara de 2 mai. Pentru a îndemna diferite comunități, asociații și școli la vizionarea spectacolului, publicăm zilele (respectiv seriile) cînd piesa va fi jucată la teatrul amintit: la 3, la 5, la 13, la 15 și la 28 mai, precum și la 3 iunie.

Cinstind amintirea lui Emanuil Gojdu

În ziua de 17 mai a.c., Asociația culturală din Budapesta va organiza o zi omagială închinată amintirii lui Emanuil Gojdu, marele mecenat budapestan. După un parastas oficiat la capela ortodoxă din Budapesta, participanții la pomenire vor depune coroane de flori la mormîntul din cimitirul Kerepesi. Iar după-masă, în cadrul unei festivități omagiale din Centrul Cultural al Bulgarilor, se va organiza un cinaclu închinat personalității omagiate, în relație cu alte personalități românești de frunte ai timpului.

Și la Școala românească din Bătania: INTERNET

În urma unui concurs inițiat de Primăria orașului Bătania, încă în ultimele zile ale lunii aprilie, aproape în toate instituțiile orașelului s-a instalat rețeaua sistemului INTERNET. Iar fiindcă la Școala românească sînt 9 (nouă!) mașini de calcul, dintre care 3 sînt absolut noi (și de fabricație olandeză), a fost firesc ca și aceste computere să fie racordate la sistemul mondial. Așadar: actualmente totul e gata de start, poate să înceapă munca prin INTERNET.

Întrunire religioasă la Micherechi

Duminică, la 10 mai a.c., serviciile divine din biserica baptistă din Micherechi vor începe la ora 9.30, respectiv la ora 17.00. La aceste întruniri religioase, invitatul special va fi Petru Dugulescu, pastorul și poetul baptist din Timișoara, deputat în Parlamentul României.

APEL

Catedra de limbă și literatură română din Seghedin organizează la 20 iunie 1998 prima întîlnire a foștilor studenți. Cei care doresc să participe la această întîlnire sînt rugați să se prezinte (nume și adresă) la Catedră, pînă la sfîrșitul lunii aprilie a.c.

Adresa: Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Román Nyelv és Irodalom Tanszék
6725 Szeged, Hattyas sor 10. Tel. și fax: 62/456-093

La Békéscsaba

Cea de-a treia ediție a Concursului de povestire pe țară

(Urmare din pag. întâi)

Cea de-a treia ediție a Concursului de povestire pe țară a fost deschisă de președintele **Gheorghe Grósz**, moderată de **Gheorghe Gurzó**, după recitarea poeziei „Să nu uit limba” de poeta **Maria Berényi**, în interpretarea elevei **Nicoleta Netea** din Micherechi. Asemenea anilor precedenți, competiția a avut loc într-un mediu potrivit acțiunii de mare amploare: la *Casa poveștilor*. Printre oaspeți – elevi, cadre didactice, directori școlari, părinți etc. s-au aflat și reprezentanți ai Autoguverării pe Țară a Românilor din Ungaria: președintele **Ion Budai**, vicepreședintele **Gheorghe Ardelean**, iar din partea Autoguverării orașenești: **Ilona Somogyi**, secretar cu problemele minorităților și consilierul **András Hankó**, care la sfârșitul întrecerii a oferit un premiu de 30 000 ft. celei mai bine pregătite școli (în cazul de față, după decizia comună a fost cea din Micherechi).

La actuala ediție a concursului, s-au prezentat în total 63 de elevi sosiți din *Aletea*, *Apateu*, *Bătania*, *Bedeu*, *Chitighaz*, *Giula*, *Lökösháza*, *Micherechi*, *Otlaca-Pustă* și *Săcal*. Întrecerea s-a desfășurat pe două tipuri de școli: cu limba de predare română și unde româna se predă ca disciplină și pe două categorii de vîrstă: clasele 1-4 și 5-8.

În această ordine de idei, concurenții în condiții plăcute și-au spus poveștile învățate pe de rost, în fața publicului interesat, constînd din profesori (la fel de emoționați) părinți (tot cu aceleași emoții ca proprii lor copii). Firește cu atenția cea mai mare au fost urmărite poveștile de cele patru juri. De astă dată, cei care au apreciat talentul și calitățile micilor povestitori au fost specialiști din alte domenii ale culturii noastre, anume: *Viorica Orosz Fábán*,

Maria Gurzó Czeglédi, *Mihaela Bucin*, *Elena Csobai*, dr. *Maria Berényi*, *Emilia Martin Nagy*, *Eva Jova*, *Edda Illyés*, dr. *Ana Hoczopán*, *Aurica Hoczopán*, *Iulia Olteanu* și *Elisabeta Benedek*.

Unii cu succes mai mare, alții cu stîngăcii copilărești s-au transformat în povestitori. Dar cel mai important lucru era că în ciuda emoțiilor au avut curajul să-și „încearcă puterile” după o pregătire îndelungată la care au ajutat și profesorii și părinții, care la fața locului s-au mîndrit de ei, indiferent de rezultatul obținut, menționînd, că „în primul rînd, participarea contează”.

Această constatare s-a dovedit și de astă dată adevărată. Dar ca la orice concurs și

acum au fost apreciate și premiate performanțele de frunte.

Punctul culminant al zilei l-a constituit și de astă dată anunțarea rezultatelor și înmînarea premiilor, printre care (un premiu special fiind asigurat de A.Ț.R.U.).

În sfîrșit iată lista copiilor premiați, pe care îi felicităm și noi:

Școli cu limba de predare română:

clasele 1-4:

locul I: **Adrienn Martin** (Micherechi)

locul II: **Melinda Butt** (Giula)

locul III: **Nándor Cozma** (Micherechi)

premiu special:

Renata Rokszin (Giula)

Réka Hegedűs (Bătania)

clasele 5-8:

locul I: **Aurel Martin** (Micherechi)

locul II: **Vasile Martin** (Micherechi)

locul III: **Silvia Ardelean** (Micherechi)

premiu special:

Carmen Lițiu (Chitighaz)

Roland Ruja (Micherechi)

Școli unde româna se predă ca obiect de studiu:

clasele 1-4:

locul I: **Anikó Kakócz** (Bedeu)

locul II: **Olga Kardos** (Săcal)

locul III: **Zsolt Molnár** (Apateu)

premiu special:

Nicolett Barabás (Apateu)

clasele 5-8:

locul I: **Barnabás Cseke** (Apateu)

locul II: **Zsanett Zsurka** (Bedeu)

locul III: **Monica Kovács** (Lökösháza)

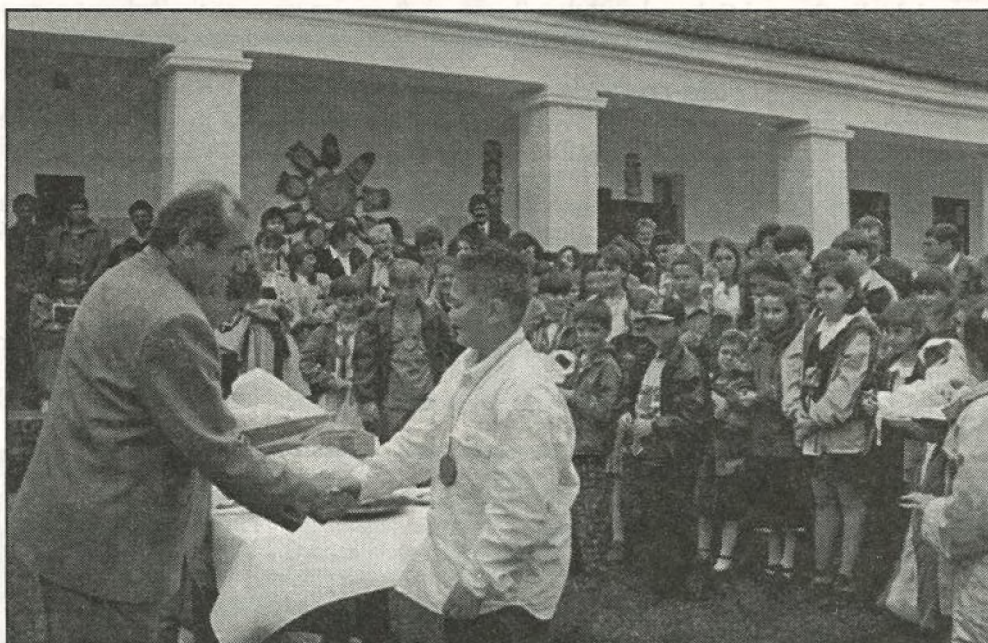
premiu special:

Réka Vass (Săcal)

De-asemena au fost premiate și cele mai reușite desene inspirate din poveștile prezentate expuse la fața locului, cei mai buni „autori” fiind: **Robert Ruja** (Micherechi), **Floarea Simon** (Lökösháza), **Melinda Butt** (Giula), **Adrienn Rokszin** (Giula) și **Olga Kardos** (Săcal).

Fără obținerea locurilor de frunte, fiecare concurent a primit cadou, deci după masa comună servită la *Restaurantul Party*, copiii s-au reîntors acasă mulțumiți, cu amintiri plăcute, după ore de folos petrecute împreună: învățînd unii de la alții, schimbînd gînduri și experiențe, de pe acum zicîndu-și unii altora „dacă va fi posibil, vom veni și la anul...”

– E. Bánya –



ELEVI DE CARE SÎNTEM MÎNDRI

O invidiez pe **Erica Cserhádi**, la fel și pe alți elevi din școlile medii ale zilelor noastre. Pentru acești tineri s-a deschis larg poarta spre lume. La liberă alegere pot începe studiarea mai multor limbi străine – posibilitate ce nouă, liceeni de acum 15-20 de ani, nu ni s-a dat. Tot așa, mai cu toții pot cunoaște noua tehnică, sistemul calculatoarelor – aproape toate școlile dispun de acestea. Atît cunoașterea măcar unei limbi străine, cît și folosirea calculatoarelor înseamnă pentru acești tineri o bază serioasă pentru viitor, indiferent dacă s-au hotărît sau nu în privința continuării studiilor. Aceste cunoștințe dau o anumită siguranță față de așteptările zilelor moderne.

Cu astfel de gânduri m-am pregătit pentru micul interviu cu **Erica Cserhádi**, elevă în anul IV al liceului românesc giulan, care la concursul pe țară pe discipline, la limba italiană s-a clasat pe locul al 15-lea.

– Erica, te felicit din suflet! Știi că ești o elevă eminentă, sîrguincioasă și modestă. Cum ai obținut acest rezultat remarcabil?

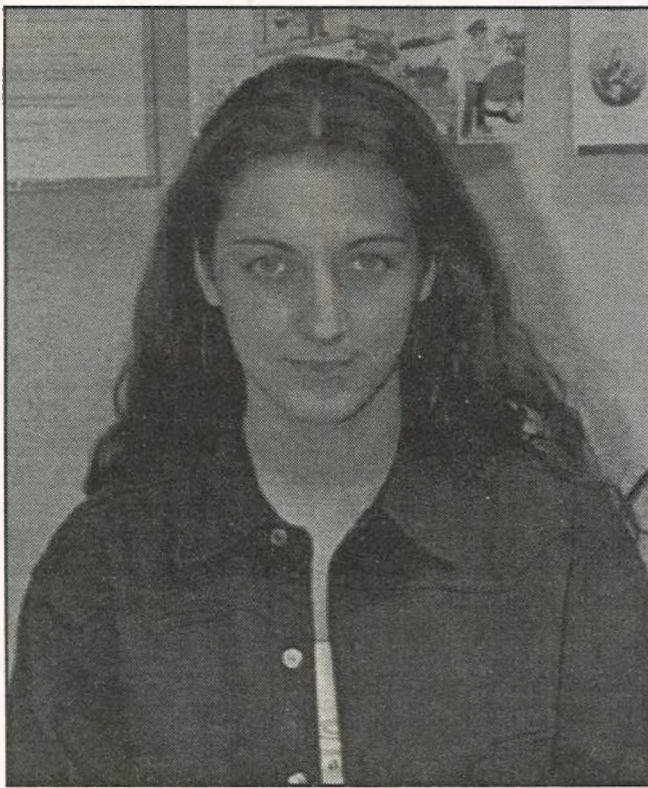
– Vă mulțumesc pentru felicitări. Am obținut acest rezultat în urma unui concurs organizat în trei runde. Prima fază s-a desfășurat aparte, pe școli, unde cei șaseșapte sute de participanți, au completat un test central. La următoarea fază, care a avut loc la Budapesta în luna martie, au participat patruzeci de concurenți, dintre care douăzeci au intrat în ultima rundă, anunțată pe data de 24 aprilie. Competiția a fost grea, iar punctele care, în fine, au hotărît clasamentul (punctajul maxim: 150 de puncte), au dovedit că ne „luptam” cot la cot. Între cîștigător și mine au stat doar 15 puncte, deci și cîte-o jumătate de punct a putut decide clasarea pe primele cincisprezece locuri. Pe mine mă bucură acest rezultat și sper că și profesoarei mele, **Florentina Oltean**, i-am pricinuit o mică bucurie!

– Cum ai început să înveți limba italiană?

– Studiul eficient al acestei limbi la liceul nostru are o veste bună în întregul oraș: se știe cît de bine predă profe-

La limba italiană

Printre cei mai buni liceeni din țară



soara noastră, care e foarte consecventă: trebuie să fim pregătiți pentru fiecare oră. Apoi, fiind o limbă neolatină, ca și limba română, am sperat că îmi va fi ușor să o însușesc. M-a atras de la început muzicalitatea, frumusețea limbii, cît și temperamentul oamenilor din Italia, unde am fost de două ori.

Concomitent studiez și limba engleză, la care, pe parcurs, am reușit să dau examen de gradul mediu.

– Erica, în așa măsură te atrag limbile?

– Poate odată, peste mulți ani, voi reuși să-mi realizez visul și scopul propus de acum: să devin juristă în domeniul dreptului internațional. Deci sper să mă pot folosi de limbile străine.

Dacă ai început să faci cunoștință cu o nouă limbă, învățarea limbii următoare devine mai ușoară, fiindcă ai deja rutină.

Așa, cu trecerea anilor, regulile, noțiunile gramaticale devin cunoscute, ceea ce, la fel, ajută mult.

(Deși uneori „alcătuiesc” direct cuvinte italiene din cuvinte românești!)

– Mi se pare că în rîndul tineretului azi însușirea limbilor străine e la modă!?

– Într-adevăr... Mai ales limba engleză, germană, franceză, dar și italiana și spaniola. Ne-a orientat în această direcție și practica din învățămîntul superior, unde un examen de limbă poate asigura puncte în plus la examenele de admitere. Mai mult chiar: sînt instituții unde e o cerință generală. Iar în caz că reușești să intri la vreo facultate, ți se măresc șansele ca pe parcurs să obții vreo bursă în străinătate.

S-a schimbat lumea: cunoașterea unei limbi străine de circulație mondială devine o necesitate de bază.

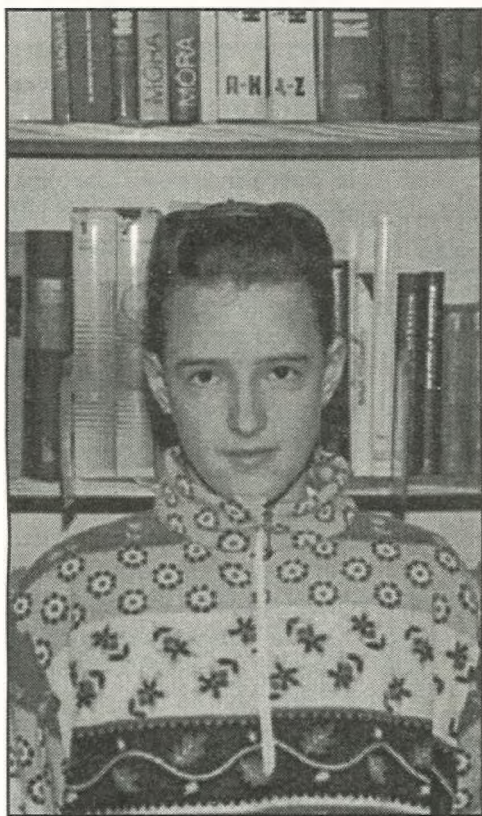
– Erica, te găsești într-o perioadă plină de examene. Cum suporti tensiunea acestor săptămîni și luni?

– În general nu prea am emoții, abia cînd se anunță rezultatele!... Liceul nostru s-a dovedit un adevărat teren de antrenament: în cursul celor patru ani am participat la multe concursuri. Fiind un liceu cu efectiv mai mic, față de alte școli medii, cîțiva dintre noi am fost aleși în repetate rînduri pentru participare la cele mai variate întreceri. În același timp, pentru o școală cu efectiv mare, selecția e mult mai ușoară...

Cred că experiența noastră ne va ajuta și în viitor la examenenele care ne așteaptă în viața „adulților”...

– anra –

Locul întâi – la concursul de matematică



pregătit concurența pentru competiție și care ne-a dat un exemplu îmbucurător: la 23 aprilie a.c., la *Concursul teritorial de matematică*, organizat pentru elevii clasei a 5-a a școlilor generale din Giula, Chitighaz și Aletea **Iuliana Papp**, a obținut locul întâi.

De altfel scopul întrecerii este în fiecare an: descoperirea elevilor talentați. În orice caz, meritul este comun: și al elevilor, și al pedagogilor, fiindcă cunoștințele acumulate de elevi sînt transmise prin dascăli. În cazul de față, de pildă, testele concursului au fost întocmite din materialul lecțiilor clasei a cincea. Prin urmare, chiar dacă școala a fost anunțată în ultimul moment (penultima zi înainte de întrecere), fără exerciții deosebite, eleva școlii românești a dat dovadă despre cele învățate în acest an școlar de la profesoara ei, fiind considerată cea mai bună dintre cei 21 concurenți.

Iuliana mi-a povestit că în anul trecut s-a înscris la concursul județean „Zrínyi”, la care a obținut locul al 44-lea dintre cei 450 elevi. Pe lîngă rezultatele ei remarcabile, eleva mi-a amintit modest, că de fapt, nici nu-i place matematica, astfel nu sacrifică prea mult timp pentru acest obiect de studiu. Disciplina ei preferată este limba, gramatica limbii maghiare. Chiar recent (fiind pregătită de profesoara **Ildikó Pílán**), a fost a III-a la *concursul orășenesc de ortografie* desfășurat la Școala generală „Károcsy János”.

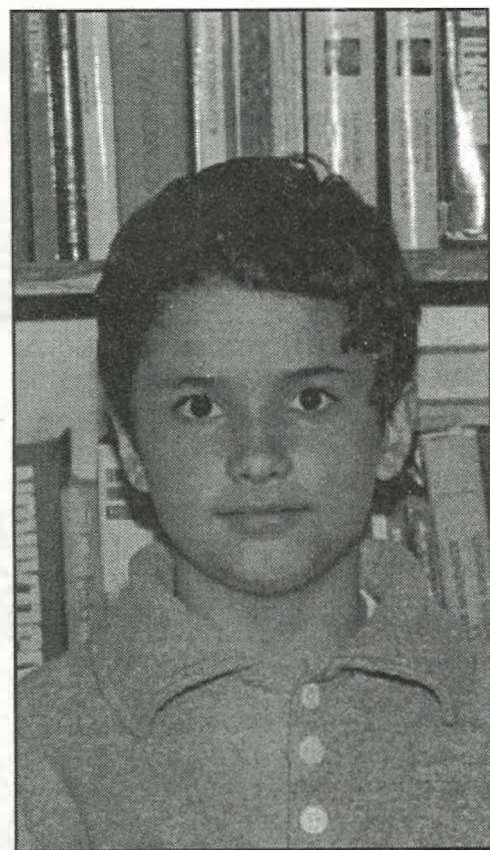
– E. Bánai –

Primul – la concursul de povestire

La inițiativa Bibliotecii orășenești **Mogyoróssy** și a Școlii generale „*Implom József*” din Giula, s-a organizat în trecut apropiat tradiționalul *Concurs teritorial de recitare și proză* pentru elevii cursului inferior (clasele 1-4) din oraș împreună cu localitățile Aletea și Chitighaz.

De data aceasta, conform anilor precedenți, întrecerea a fost precedată de faze școlare, în urma cărora au fost aleși cei mai buni concurenți. Astfel Școala generală cu limba de predare română din Giula a fost reprezentată de următorii elevi, care și-au „încercat puterile” în continuare la competiția teritorială, anume: **Ana Márkus**, **Nora Ruzsa** (cl. întâi); **Ecaterina Gôrbedi**, **Cristina Martyin** (cl. a 2-a); **Anita Antal**, **Dora Ardelean** (cl. a 3-a); **Melinda Butt**, **Mihai Czeglédi** (cl. a 4-a).

Cu această ocazie, școala se putea mîndri mai ales cu **Misike Czeglédi**, care în categoria de proză (împreună cu o elevă a Școlii generale „*Dürer*”) s-a clasat pe locul întâi. Profesoara de specialitate **Maria Márk** ne-a informat că asemenea anului precedent, pregătirea temeinică a necesitat multe ore, dar succesul dovedește că osteneala s-a meritat. Misike mi-a povestit că a spus o povestire (*Băiatul găsit*) de-a străbunicului său, povestitorul **Vasile Gurzău** (tradusă și în limba maghiară), pe care și-a



ales-o împreună cu mama, cu care a exersat și acasă. De locul întâi s-a bucurat nespuse de mult, iar dacă va fi posibil, se va înscrie și la întrecerea din anul viitor.

– E. B. –

La diferitele concursuri din disciplinele reale, pe locurile de frunte se clasează de obicei mai puțini elevi ai Școlii generale românești giulane în comparație cu alte instituții de învățămînt. Tocmai din acest motiv am discutat cu profesoara de specialitate (matematică) **Maria Rus**, care a

„Nu învățăm pentru școală, ci pentru viață.”

(Seneca)

DOMNUL PAPILLON: Ia spune, Bérenger, ai văzut și dumneata rinocerul?

BOTARD (lui Dudard): Universitarii sînt niște spirite abstracte, care nu știu nimic din viață.

DUDARD (lui Botard): Prostii!

BÉRENGER (continuînd să-și pregătească lucrurile, pentru ca să se apuce de treabă, cu o sîrguință excesivă, ca pentru a-și face iertată întîrzierea, domnului Papillon, pe un ton firesc). Da, desigur, l-am văzut!

DUDARD: Lasă autoritățile să reacționeze din proprie inițiativă! La urma urmei, mă întreb dacă, moralmente, ai dreptul să te amesteci. De altfel, eu continui să cred că nu e grav. După părerea mea, este absurd să-ți pierzi capul pentru cîțiva care au hotărît să-și schimbe pielea. Nu se simțeau bine în a lor. Sînt doar liberi, îi privește.

BÉRENGER: Răul trebuie smuls din rădăcină.

DUDARD: Răul! Răul! Un cuvînt goll! Poți să știi unde e răul, unde e binele? Evident, avem preferințe. Dumneata te temi în special pentru dumneata. Țasta e adevărul, dar dumneata n-ai să devii niciodată rinocer... N-ai vocație!

DUDARD: Îmi pari foarte sigur de dumneata. Putem ști oare unde încețază normalul, unde începe anormalul? Poți dumneata să definești noțiunile normal, anormal? Din punct de vedere filozofic și din punct de vedere medical, nimeni n-a putut rezolva problema. Ar trebui să fii la curent.

DUDARD: Încă în minoritate, pentru moment.

DAISY: O minoritate destul de numeroasă și care crește. Văru-meu a devenit rinocer, împreună cu nevastă-sa. Fără să mai socotim personalitățile: cardinalul de Retz...

DUDARD: Un cleric!

DAISY: Mazarin...

DUDARD: O să vedeți că se va întinde și în alte țări.

BÉRENGER: Cînd te gîndești că răul a pornit de la noi!

DAISY: Și aristocrații: ducele de Saint-Simon.

BÉRENGER: (cu brațele spre cer). Clasicii noștri!

DAISY: Sînt și alții. Mulți alții. Poate un sfert din locuitorii orașului.

BÉRENGER: Sîntem încă mai numeroși. Trebuie să profităm. Trebuie să facem ceva înainte de a fi depășiți.

DUDARD: Sînt foarte, foarte dinamici.

DAISY: Omul trebuie să-și apere fericirea. N-am dreptate?

BÉRENGER: Te ador, Daisy, te admir.

DAISY: Cînd ai să mă cunoști mai bine, poate că n-ai să-mi mai spui asta.

BÉRENGER: Ba cîștigi pe măsură ce te cunoaște cineva. Și ești atît de frumoasă, ești atît de frumoasă! (Se aud din nou

Eugen Ionescu RINOCERII (fragmente)

rinocerii trecînd.) Mai ales în comparație cu ăștia. (Arată cu mîna înspre fereastră.) Ai să-mi spui că nu-i un compliment, dar prezența lor pune și mai mult în lumină frumusețea ta...

DAISY: Ai fost cumințe azi? Nici un coniac?

BÉRENGER: Da, da, am fost cumințe.

DAISY: Adevărat?

BÉRENGER: O, da, te asigur.

DAISY: Să te cred?

BÉRENGER (cam confuz): Da, da, crede-mă.

DAISY: Atunci poți să bei un păhărel. O să-ți dea putere. (Bérenger dă să se repeadă.) Stai liniștit, iubitu! Unde-i sticla?

BÉRENGER (arătînd): Acolo, pe măsută.

DAISY (mergînd spre măsută, de unde va lua paharul și sticla): Ai ascuns-o bine.

BÉRENGER: Ca să nu mă ispitească.

DAISY (după ce a umplut un păhărel Lui Bérenger, i-l întinde): Ești într-adevăr cumințe. Faci progrese.

BÉRENGER: Cu tine am să fac și mai multe.

DAISY (întinzînd paharul): Ia, asta-i răsplată.

BÉRENGER (dă paharul pe gît): Mulțumesc.

Întinde din nou paharul.

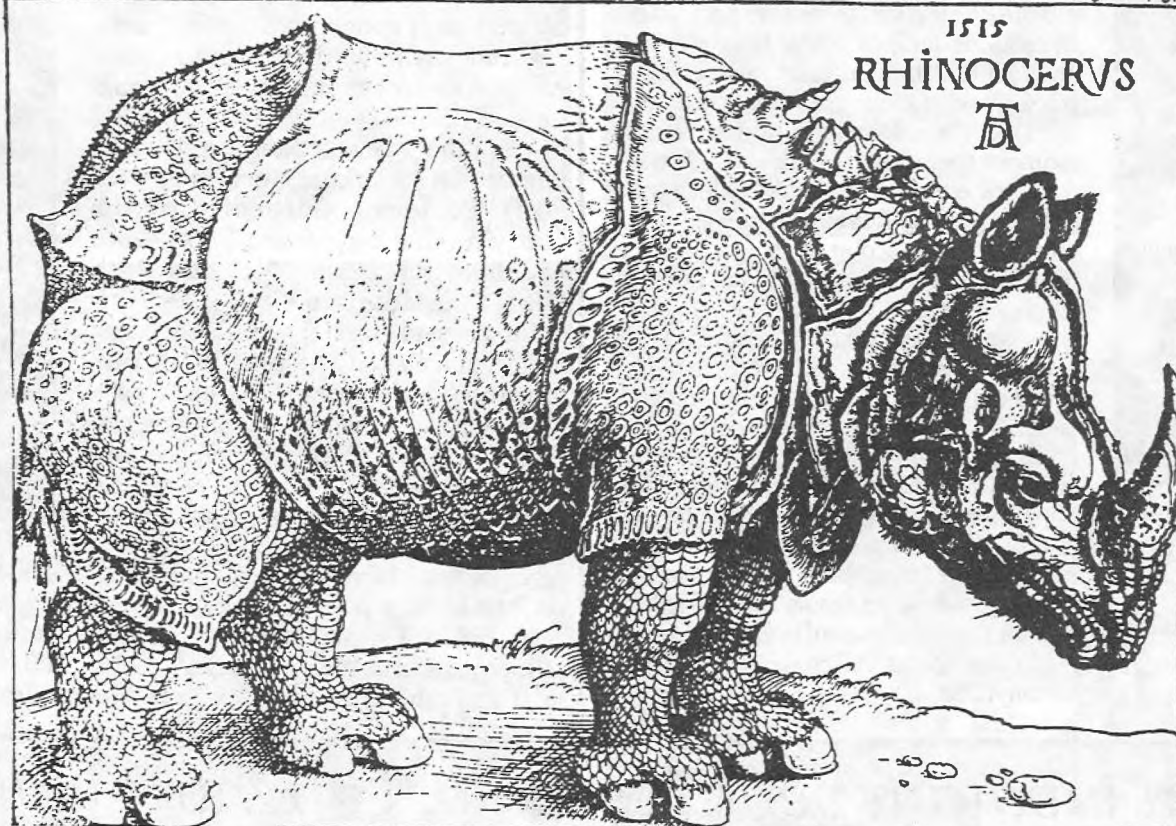
DAISY: A, nu, iubitu! Pentru azi-dimineață ajunge. (Ia paharul lui Bérenger, îl duce împreună cu sticla pe măsută.) Nu vreau să-ți fac rău. (Revine spre Bérenger.) Și capul, cum merge?

BÉRENGER: Mult mai bine, dragostea mea.

BÉRENGER (privindu-se mereu în oglindă): Nu e ceva chiar atît de urît om. Și eu nu sînt dintre cei mai frumoși! Crede-mă, Daisy! (Se întoarce.) Daisy! Daisy! Unde ești, Daisy? N-ai să faci asta! (Se repede la ușă.) Daisy! (Ajuns la palier, se apleacă peste balustradă.) Daisy! Vino sus! Întoarce-te, Daisy! Nici măcar n-ai mîncat! Daisy, nu mă lăsa singur! Ce mi-ai promis!? Daisy, Daisy! (Renunță s-o mai cheme, face un gest disperat și intră înapoi în cameră.) Evident. Nu ne mai înțelegem. O căsnicie dezbinată. Nu mai putea să dureze. Dar n-ar fi trebuit să mă părăsească fără o explicație. (Se uită peste tot.) Nu mi-a lăsat nici un bilet. Asta nu se face. Acum sînt singur de tot. (Se duce la ușă și o încuie, atent dar cu furie.) Pe mine n-o să mă biruie. (Închide cu grijă ferestrele.) Pe mine n-o să mă biruieți. (Se adresează tuturor capetelor de rinocer.) N-am să vă urmez, nu vă înțeleg! Rămîn ceea ce sînt. Sînt o ființă omenească. O ființă omenească. (Se duce și se așază în fotoliu.) Situația e absolut de nesuportat. E vina mea dacă a plecat. Eram totul pentru ea. Și acum ce va face? Încă un om pe conștiință. Mă gîndesc la ce e mai rău, tot ce poate fi mai rău e posibil. Biată copilă, părăsită într-un univers de monștri! Nimeni nu mă poate ajuta s-o regăsesc, nimeni, căci nu mai există nimeni. (Noi mugete, alergături frenetice, noi de praf.) Nu vreau să-i aud. Am să-mi pun vată în urechi. (Își pune vată în urechi și își vorbește singur, în oglindă.) Altă soluție nu-i decît să-i conving – să-i conving de ce anume? Și transformările acestea sînt reversibile? Sînt oare reversibile? Ar fi o muncă herculeană, peste puterile mele. În primul rînd, ca să-i convingi, trebuie să le vorbești. Ca

să le vorbesc, trebuie să le învăț limba. Sau s-o învețe ei pe a mea? Dar eu ce limbă vorbesc? Care e limba mea? Ce vorbesc eu e franceza! Trebuie să fie franceza. Dar ce înseamnă franceza? Mă rog, limba asta se poate numi franceză, nimeni nu poate contesta, o vorbesc doar numai eu. Și ce spun? Măcar eu înțeleg ce spun, eu mă înțeleg? (Merge spre mijlocul camerei.) Dar dacă, așa cum spunea Daisy, ei sînt cei care au dreptate? (Se întoarce spre oglindă.) Omul nu e urît, omul e urît! (Se privește, trecîndu-și mîna peste față.) Ce obiect ciudat! Dar cu ce seamăn oare? Cu ce? (Dă fuga la dulap, scoate niște fotografii, se uită la ele.) Fotografii! Cine sînt oamenii ăștia? Domnul Papillon, sau mai degrabă Daisy? Și ăștia e Botard, sau Dudard, sau Jean? Sau poate eu! (Se repede din nou la dulap, scoate două sau trei tablouri.) Da, mă recunosc, sînt eu, sînt eu! (Se duce și agață tablourile pe peretele din fund, alături de capetele de rinocer.) Sînt eu, sînt eu. (Cînd atîrnă tablourile, se vede că acestea reprezintă un bătrîn, o femeie grasă, un alt bărbat. Urîtenia portrețelor contrastează cu capetele de rinoceri, care au devenit foarte frumoase. Bérenger se depărtează ca să privească tablourile.) Nu sînt frumos, nu sînt frumos. (Smulge tablourile de pe perete, le aruncă pe jos cu furie, se duce la oglindă.) Frumoși sînt ei. Am greșit! Ah, cum aș vrea să fiu ca ei! Dar vai, n-am corn. Ce lucru urît, o frunte netedă! Mi-ar trebui un corn sau două, ca să nu mai am așa o față pleoștită. Poate că totuși o să-mi crească și n-o să-mi mai fie rușine, și-am să mă pot duce împreună cu ceilalți. Dar nu crește nimic! (Își privește palmele.) Sînt umede. Vor deveni oare zgrunțuroase? (Își scoate haina, își descheie cămașa, își contemplă pieptul în oglindă.) Am pielea flască. Ah, trupul ăsta alb și păros! Cum aș vrea să am o piele tare și culoarea asta splendidă, verdele ăsta închis, o goliciune decentă, fără peri, ca a lor! (Ascultă mugetele.) Cîntecele lor au farmec, un farmec cam aspru, dar indiscutabil! Dacă aș putea face ca ei! (Încearcă să-i imite.) Ahh, ahh, brr! Nu, nu-i bine! Să încercăm mai tare! Ahh, ahh, brr! Nu, nu merge, ce slab sună, ce fără vigoare! Nu reușesc să mugesc. Urlu numai. Ahh, ahh, brr! urletele nu sînt mugete! Mă mustră conștiința, ar fi trebuit să-i urmez la timp. Acum e prea tîrziu! Vai, sînt un monstru, sînt un monstru! Vai, niciodată n-am să devin rinocer, niciodată, niciodată! Nu mă mai pot schimba. Aș vrea, aș vrea atît de tare, dar nu pot. Nu mă mai pot privi, mi-e prea rușine! (Se întoarce cu spatele la oglindă.) Ce urît sînt! Nefericit cel ce vrea să-și păstreze originalitatea! (Are o tresărire bruscă.) Ei bine, orice-ar fi! Am să mă apăr împotriva tuturor! Carabina, unde mi-e carabina? (Se întoarce cu fața spre peretele din fund, unde sînt fixate capetele de rinocer, strigînd.) Împotriva tuturor, am să mă apăr, împotriva tuturor, am să mă apăr! Sînt ultimul om, am să rămîn om pînă la capăt! Nu capitulez!

Ein solches Geschöpf ist, wie ich schon sagte, das man dem großmächtigen König von Portugal Emanuel den 1. zu sehen brachte auf Indien ein solches lebendiges Tier. Das nennt man ein Rhinoceros. Es ist ein solches Geschöpf, das man dem König von Portugal Emanuel den 1. zu sehen brachte auf Indien ein solches lebendiges Tier. Das nennt man ein Rhinoceros. Es ist ein solches Geschöpf, das man dem König von Portugal Emanuel den 1. zu sehen brachte auf Indien ein solches lebendiges Tier. Das nennt man ein Rhinoceros.



Grafică de Albrecht Dürer

Programul MTV1 Az MTV mősora

Május 11. hétfő

5.30 Gazdátév 5.50 Nap-kele 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.10 Szemlátomást 10.40 Arc nélkül, avagy egy különös emberrablás története (ol. sor.) 12.00 Déli harangszó, időjárás 14.00 Patin – Űzenet – Vorba 14.25 Domovina 15.00 Trópusi hőség (kanadai-mexikói sor.) 16.00 Janó és Bibice 16.30 A szerelem jogán (brazil sor.) 17.00 Délutáni rendelés 17.15 Körzeti magazinok 17.45 Körzeti híradók 17.55 Gyurmaország 18.00 „Engedjétek hozzám!” 18.10 Mixshow 18.35 A pampák királya (brazil sor.) 19.30 Híradó 20.00 Az árnyékember (ném. sor.) 21.00 Nyitott száj 21.55 Hírek 22.00 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 Szabad verseny (gazdasági magazin) 23.00 Éljen soká az úrnő! (olasz film) 0.40 Hírek.

Május 12. kedd

5.30 Gazdátév 5.50 Nap-kele 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.10 Múterem (ism.) 11.00 Walt Disney bemutatja (ism.) 12.00 Déli harangszó 13.00 Pompadour bikini 14.00 a kis Cézár (am. film) 15.20 ...ez is Magyarország! 15.30 Transz 16.00 Cimbora 16.30 A szerelem jogán (brazil sor.) 17.00 Sors-társak 17.15 Ki marad a végén? 17.40 Életjel 17.45 Körzeti híradók 18.00 Katolikus krónika 18.20 Murr (sor., ism.) 18.35 A pampák királya (brazil sor.) 19.30 Híradó 20.00 Nostromo (angol sor.) 21.00 Kriminális 21.30 Telemázi 21.55 Hírek 22.05 Választási tudósítások 22.10 Aktuális 22.35 Kenő 22.40 Publikum (kulturális műsor) 23.05 MM 23.10 Amerika (cseh film) 0.40 Telesport 1.10 Hírek.

Május 13. szerda

5.30 Gazdátév 5.50 Nap-kele 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.10 Nyitott száj (ism.) 11.00 Derrick (német sor.) 12.00 Déli harangszó 14.00 Slovenski utrinka 14.25 Ecranul nostru 14.50 Hrvatska kronika 15.25 A mindent megváltoztató masina (lengyel sor.) 16.00 Cimbora 16.30 A szerelem jogán (brazil sor.) 17.00 Alfa szolgáltat 17.15 Körzeti magazinok 17.45 Körzeti híradók 18.00 Utmutató 18.20 A jóságos fogtündér egerek (angol sorozat, ism.) 18.35 A pampák királya (brazil sor.) 19.30 Híradó 20.00 Mr. Bean, a pálya öröge (angol burleszkfilm) 20.30 VFB Stuttgart–Chelsea KEK labdarúgó döntő 22.35 Hírek 22.40 Aktuális 23.05 Kenő 23.10 Egy kettéhasadt lélek (olasz film) 1.10 Hírek.

Május 14. csütörtök

5.30 Gazdátév 5.50 Nap-kele 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.05 Helló, Magyarország! (ism.) 10.45 Alfa szolgálat 11.10 Frankenberg-kastély (német sorozat, ism.) 12.00 Déli harangszó 13.00 Az „örökzöld örökzöldek” 14.00 Együtt – Velünk élő kisebbségek 14.50 Unser Bildschier 15.25 A mident megváltoztató masina (lengyel sor.) 16.00 Vegyes páros 16.30 A szerelem jogán (brazil sor.) 17.00 Segítség 17.10 Csellengők 17.15 János vitéz 17.35 Euro-percek 17.45 Körzeti híradók 18.00 Kommentár 18.20 A kockásfüld nyúl (sorozat, ism.) 18.35 A pampák királya (brazil sor.) 20.00 Kisváros (magyar sor.) 20.35 Csodafoci 21.00 Stúdió '98 21.40 Hírek 21.50 Aktuális 22.20 Kenő 22.25 Világkép 22.55 MM 23.00 Genézis (indiai-francia-belga-sváji film) 0.45 Hírek.

Május 15. péntek

5.30 Gazdátév 5.50 Nap-kele 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.05 Új szeszélyes évszakok (ism.) 11.10 Savannah (amerikai sorozat) 12.00 Déli harangszó 13.00 Angol Liga 14.00 A haszonlók (angol sor.) 14.30 Ficáncoló (ism.) 14.40 A mi Charlie-nk (német sor.) 15.30 A Terra misszió (német sor.) 16.05 Kisokos 16.30 Úrgammák (sci-fi sorozat) 17.00 Egyvüri 17.30 Téka 17.45 Körzeti híradók 18.05 Ablak 19.00 Família Kft. 19.30 Híradó 19.50 Választási tudósítások 20.00 Savannah (amerikai sor., ism.) 20.45 Csodafoci 21.00 Desszert 21.00 Exkluzív 22.20 Hírek 22.25 Kenő 22.55 Haragban a világgal (am. film) 0.40 Hírek.

Május 16. szombat

5.50 Nap-kele 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Rajzfilmsztárok parádéja 9.05 Gyalogbék (sor., ism.) 9.35 Lurkó Kupa 9.45 Az én nevem Kimmy (tévéfilm) 10.05 Fazonok... 11.00 Szenvedélyek (olasz sor., ism.) 11.50 Szerelmek Saint-Tropez-ban (francia sor.) 12.40 Válaszunk... a nézők telefonjaira 12.55 Energia-ábécé 13.00 Híradó 13.10 Népzenei magazin 13.35 Gaia 13.55 Azok a csodálatos állatok... 14.25 Gigi (am. film) 16.20 Divat '98 16.45 Az én Petőfim 16.45 Utón 17.25 Zóna 17.50 Minden, ami zene 17.55 Jelfák 18.00 Flamingóleszen (angol kisfilm) 19.05 Lottóshow 19.30 Híradó 20.00 Fame – Hírnév (am. film) 22.15 MTV IX. Nemzetközi Karmesterverseny 23.15 Marlowe (am. film).

Május 17. vasárnap

6.35 Gazdaképző 7.00 Számítógép-jogositvány 7.25 „Igy szől az Úr!” 7.30 Ficáncoló (ism.) 7.35 Sündisznócska zenekara 8.10 Zenegér-dal 8.30 Rajzfilmsztárok parádéja 9.30 Delta 2000 10.00 Tévémagiszter (közművelődési hetilap) 11.05 Anno... 11.35 Urbán Katalin nótáfeleteleiből 12.00 Déli harangszó 12.55 Szerencsepercek – 21-es show 12.30 Jani házhöz megy... 13.05 Állami áruház (magyar film) 14.50 Csellengők 15.20 Örömhír 15.40 Vers mindeneké 15.50 Walt Disney bemutatja 16.55 Minden, ami zene 17.00 Választási vitaműsor 18.10 Helló, világ! (turisztikai magazin) 19.00 A Hét 20.00 Sandra hercegnő (francia sor.) 20.50 Csodafoci 21.05 A domb (angol film) 23.05 MTV IX. Nemzetközi Karmesterverseny 0.10 Tónik.

Programul TV2 A TV2 mősora

6.00 Hét x hét 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 9.00 Dél előtt a TV2-vel 10.25 Magnum (am. sor., ism.) 11.15 Tudományos magazin 11.40 Mindent vagy semmit! (ism.) 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék (ism.) 12.40 Egy kórház magánélete (ism.) 13.30 Csupa-csupa élet (ism.) 13.55 Sulisok(k) 14.25 Kölyökszínpad 14.55 Igazi szellemirtók 15.25 1001 amerikai 15.50 Parke Lewis sohasem veszít! (am. sor.) 16.15 Magnum (am. sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (ném. sor.) 17.30 A következő áldozat (brazil sorozat) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.10 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.55 Kórház a pálmák alatt (ném. sor.) 21.35 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Cagney és Lacey (am. sor.) 24.00 Stádium 0.15 Hajnaltól napestig 0.40 Tények 1.05 Közvetlen ajánlat.

6.00 Egérfogó 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 9.00 Dél előtt a TV2-vel 10.25 Magnum (am. sor., ism.) 11.15 Segítség magadon! 11.40 Mindent vagy semmit! (ism.) 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék (ism.) 12.40 Egy kórház magánélete (am. sor., ism.) 13.30 Csupa-csupa élet (ism.) 13.55 Kik 14.25 Kölyökszínpad 14.55 Mozart Band (sp. rajzfilmsorozat) 15.25 1001 amerikai 15.50 Parke Lewis sohasem veszít! (am. sor.) 16.15 Magnum (am. sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (ném. sor.) 17.30 A következő áldozat (brazil sor.) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.55 TV a város szélén 20.45 JAG – Becsületbeli ügyek (am. sor.) 21.35 Mident vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Szuper csapat (am. sor.) 24.00 Stádium 0.15 Hajnaltól napestig 0.40 Tények 1.05 Közvetlen ajánlat.

6.00 Nótászó 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggel, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 9.00 Dél előtt a TV2-vel 10.25 Magnum (am. sor., ism.) 11.15 Gyökereink 11.40 Mindent vagy semmit! (ism.) 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék (ism.) 12.40 Egy kórház magánélete (ism.) 13.30 Csupa-csupa élet (ism.) 13.55 Titokzatos természet 14.25 Kölyökszínpad 14.55 Mozart Band (rajzfilm) 15.25 80 nap a Föld körül (sp. amin. sor.) 15.50 Parke Lewis sohasem veszít! (am. sor.) 16.15 Magnum (am. sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (ném. sor.) 17.30 A következő áldozat (brazil sor.) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.55 Ki ne mond! (szor. vetélkedő) 20.45 A hegyi doktor. (ném. sor.) 21.35 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Zsarublués (am. sor.) 24.00 Stádium 0.15 Hajnaltól napestig 0.40 Tények 1.05 Közvetlen ajánlat.

6.00 Gyökereink 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 9.00 Dél előtt a TV2-vel 10.25 Magnum (ism.) 11.15 Follow me 11.40 Mindent vagy semmit! (ism.) 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék (ism.) 12.40 Egy kórház magánélete (ism.) 13.30 Csupa-csupa élet (ism.) 13.55 Színkép 14.25 Kölyökszínpad 14.55 Mozart Band (rajz. s.) 15.25 80 nap a Föld körül (sor.) 15.50 Parke Lewis sohasem veszít! (am. sor.) 16.15 Magnum (am. sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (ném. sor.) 17.30 A következő áldozat (brazil sor.) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.55 Forró nyomon 20.45 Rex felügyelő (német-osztrák sor.) 21.35 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Remington Steele (am. sor.) 24.00 Stádium 0.15 Hajnaltól napestig 0.40 Tények 1.05 Közvetlen ajánlat.

6.00 Top 10 10 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 9.00 Dél előtt a TV2-vel 10.25 Magnum (ism.) 11.15 Foci-vb-k története 11.40 Mindent vagy semmit! 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék 12.40 Egy kórház magánélete 13.30 Csupa-csupa élet (ism.) 13.55 Lacikonyha 14.25 Megdumáljuk 14.55 Mozart Band 15.25 80 nap a Föld körül (sor.) 15.50 Parke Lewis sohasem veszít! (am. sor.) 16.15 Magnum (am. sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (ném. sor.) 17.30 A következő áldozat (brazil sor.) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.55 Kabaré-kabaré 20.35 Dáridó 21.35 Mident vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Péntek 13.: Friss vér (am. horror) 0.30 Sportszenzációk 1.00 Stádium 1.15 Hajnaltól napestig 1.40 Tények 2.05 Közvetlen ajánlat.

6.55 Homokvár csak gyerekeknek! 6.55 Pizsamás banánok 7.27 Pufóká 7.55 Sandokan 8.38 Kutyavilág (rajzfilmek) 9.00 Parke Lewis sohasem veszít! (am. sor., ism.) 10.55 Top 10 11.25 Apa útja (francia családi film) 12.45 Hét x hét (kulturális magazin) 13.10 F6 az étel! 13.15 Gazdagok és szépek (am. sor., ism.) 15.15 Baywatch (amerikai film) 17.00 Titokzatos természet 17.30 Azok a szép napok... (könyvzenei vetélkedő) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Szerelmek első látásra 19.55 Átverés (olasz-amerikai film) 21.45 Christine (amerikai thriller) 23.40 Mozivarázs 0.10 Titokzatos játékok (amerikai erotikus film) 2.00 Közvetlen ajánlat.

6.30 Könyvek könyve 6.55 Homokvár csak gyerekeknek! 7.35 Bátor úr és Kuncogi Kisasszony 8.01 Cápái és Cápái 8.38 Igazi szellemirtók 9.00 Twist Oliver (am. rajzfilm) 10.30 Mozivarázs 11.00 A foci-vb-k története 11.30 Hűség az Isten 12.00 Nótászó 12.30 A következő áldozat (brazil sor., ism.) 14.45 Dáridó (ism.) 15.45 Kabaré-kabaré (ism.) 16.15 Szuper csapat (am. sor.) 17.05 Az Úrközpont (am. sor.) 18.00 Tények 18.10 Napló 19.00 Szerencsekerék 19.30 Szerelmek első látásra 20.00 Átverés (olasz-amerikai film) 21.50 Gó! Gó! Gó! Gó! 22.35 Színkép 23.05 Keresztül kasul (magyar vígjáték) 1.30 Napló 2.20 Közvetlen ajánlat.

Programul RTL Klub RTL Klub mősora

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozatok, ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (ism.) 12.00 Knight Rider (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.00 Az első csók (fr. sor.) 16.30 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.20 100-ból egy (játék) 17.55 Meri vagy nem meri? 18.00 Kung-fu (am. sor.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Palimadár (am.vígjáték) 21.55 Vészhelyzet (am. sorozat) 22.45 Hírek 23.00 RTL Sport Klub 24.00 Dóra mozija (ism.) 0.25 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozatok, ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.00 Kung-fu (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.00 Az első csók (francia film) 16.30 A farm, ahol élünk (am. filmsorozat) 17.20 100-ból egy 17.55 Meri vagy nem meri? 18.00 Kung-fu (am. sorozat) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 A négy Lazzarini lány (olasz film) 21.50 MMM 22.50 Hírek 23.05 Palimadár (ism.) 0.55 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozat ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.00 Kung-fu (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sorozat) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.00 Az első csók (francia sorozat) 16.30 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.20 100-ból egy 17.55 Meri vagy nem meri? 18.00 Kung-fu (am. sor.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Cobra 11 (német film) 20.55 Brooklyn South (am. sor.) 21.45 Hírek 22.00 Kész átvérés (ism.) 22.30 Ragadd meg a napot! (am. film, ism.) 0.05 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozatok ism.) 11.10 Klip Klub 11.30 Az első csók (fr. sor. ism.) 12.00 Kung-fu (ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.00 Az első csók (fr. sorozat) 16.30 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.20 100-ból egy 17.55 Meri vagy nem meri? 18.00 Kung-fu (am. filmsorozat), 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 BUGS – A cég hullámhosszán (am. sor.) 21.00 Akkor neked vége! (német krimi) 22.45 Hírek 23.00 Megdöböntő világ (riporterek klubja) 24.00 MMM (ism.) 1.00 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozatok ism.) 11.10 Klip Klub 11.30 Az első csók (fr. sorozat, ism.) 12.00 Kung-fu (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor., ism.) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.00 Az első csók (fr. filmsorozat) 16.30 A farm, ahol élünk (am. filmsorozat) 17.20 100-ból egy 17.55 Meri vagy nem meri? 18.00 Kung-fu (am. filmsorozat) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Szuperhekus kutyabőrben (amerikai vígjáték) 21.40 Életveszélyben 22.40 Hírek 22.55 RTL Night Klub 0.30 Fókusz (ism.).

7.00 Kölyökklub 11.00 Bibliai történetek 11.30 Széam utca (ifjúsági oktatósorozat) 12.00 Felfedező úton a Robinson családdal (amerikai sorozat) 12.30 Mágusok (ausztrál-lengyel sorozat) 13.00 Hírek 13.15 Csőre töltve 14.10 Bravo Tv (ifjúsági magazin) 15.50 Hetenként egyszer láthatom (magyar film) 17.05 Steven Spielberg visszatér (dokumentumfilm) 17.30 Kedvenc (kisállattartók magazinja) 18.00 ZenÉsz 18.30 Fókusz plusz 19.00 Híradó 19.30 Kész átvérés (kandi kamera) 20.00 Menekülés a pokolból (amerikai katasztrófafilm) 21.35 A majorette halála (amerikai krimi) 23.10 Hírek 23.35 Szuperhekus kutyabőrben (amerikai vígjáték, ism.).

7.00 Kölyökklub 11.05 Felfedező úton a Robinson család (amerikai filmsorozat) 11.30 Sweet Valley (ameikai sorozat) 12.00 A Dunánál... (nemzetiségi magazin) 12.25 Fókusz plusz (ism.) 13.00 Hírek 13.10 Cayo Santiago, a majmok szigete (dokumentumfilm) 14.05 A kapitány (francia kalandfilm) 15.55 Így készült: Boogie nights (am. werkfilm) 16.15 Angyal érin-tés (amerikai sorozat) 17.05 Hetedik mennyország (amerikai sorozat) 18.00 ZenÉsz 18.30 Dóra mozija 19.00 Híradó 19.30 Csíiz! (szórakoztató műsor) 20.00 A négy Lazzarini lány (olasz sor.) 21.55 Pusszantlak, drágám! (amerikai sorozat) 22.30 Gyilkos sorok (angol sorozat) 23.25 Hírek 23.40 Országgház (heti magazin) 0.10 Életveszélyben (ism.).

Programul TV România A Román TV mősora

11.00 TVR Info 11.05 Serial (R). Utimele știri 12.00 Avocatul poporului (R) 13.00 TVR Info 13.10 Serial (R). Perla Neagră 14.00 Opera Mundi (R) 14.30 Memoria exilului românesc (R) 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.35 Serial. Katts și cîinele 17.00 Arhive românești 17.30 Interactiv tele-joc 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.15 Serial. Echipa de intervenție 21.15 Fețele schimbării 22.15 Jurnalul de noapte 22.30 Raliul automobilistic ATLAS '98 22.40 Scena 23.10 Serial. Canary Wharf 23.35 Întîlnire de la miezul nopții.

Luni, 11 mai

5.00 România ora 5 fix! 7.30 Desene animate 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial (R). Utimele știri 12.00 Credo (R) 13.00 TVR Info 13.10 Serial (R). Perla Neagră 14.00 Emisiune pentru persoane cu handicap 14.30 Eclesiast '98 15.00 Emisiuni în limba maghiară 16.00 TVR Info 16.10 Desene animate 16.35 Serial. Katts și cîinele 17.00 In flagrant 17.30 Interactiv tele-joc 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.15 Telecinemateca. Goană după diplomă 22.15 Jurnalul de noapte 22.30 Raliul automobilistic ATLAS '98 23.40 Universul cunoașterii 23.30 Serial. Canary Wharf.

Marti, 12 mai

5.00 România ora 5 fix! 7.30 Desene animate 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial (R). Utimele știri 12.00 Pentru dv., doamnă! (R) 13.00 TRV Info 13.10 Serial (R). Perla Neagră 14.00 Tradiții 14.30 Pro Patria 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 TVR Info 16.10 Desene animate 16.35 Serial. Katts și cîinele 17.00 Medicina pentru toți 17.30 Interactiv tele-joc 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Impact 20.20 Fotbal. Chelsea Londra–VFB Stuttgart în finala Cupei Cupelor 22.25 Jurnalul de noapte 22.50 Raliul automobilistic ATLAS '98 23.00 Serial. Efecte secundare 23.45 Cultura în lume 0.15 Portrete în oglindă.

Miercuri, 13 mai

5.00 România ora 5 fix! 7.30 Desene animate 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial (R). Utimele știri 12.00 Sensul tranziției (R) 13.00 TVR Info 13.10 Serial (R). Perla Neagră 14.00 Dialog 14.30 Pompieri vă informeză 14.45 Lege și fărâdelege 15.00 Convițuri 16.00 TVR Info 16.10 Desene animate 16.35 Serial. Katts și cîinele 17.00 Timpul Europei 17.30 Interactiv tele-joc 18.00 Serial. Sunset Beach 18.45 Rezultatele tragerilor Super Loto 5/40 și Expres 18.50 Agenda Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun 19.00 Jurnal 20.15 Serial. Dr. Quinn 21.15 La volan 153.014 Km 21.30 Cu ochii'n 4 22.15 Jurnalul de noapte 22.30 Raliul automobilistic ATLAS '98 22.40 Pariul Trio 22.45 Bank-Note 23.15 Serial. Canary Wharf 23.40 Magazin muzical-umoristic.

Joi, 14 mai

5.00 România ora 5 fix! 7.30 Desene animate 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial (R) Utimele știri 12.00 Convițuri 12.30 Sănătate că-i mai bună decît toate! (R) 13.00 TVR Info 13.10 Serial (R). Perla Neagră 14.00 De la lume adunate ... 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 TVR Info 16.10 Mapamond 16.35 Serial. Katts și cîinele 17.00 Desene animate 18.00 Serial. Sunset Beach 18.45 Agenda Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun 19.00 Jurnal 20.15 Film. Lungă călătorie cu trenul 22.00 La volan 153.014 Km 22.15 Jurnalul de noapte 22.30 Raliul automobilistic ATLAS '98 22.40 Un secol de cinema. Dracula 23.35 Cinematograful de noapte. Valentina.

Vineri, 15 mai

6.00 Bună dimineața de la Iași! 7.30 Alf și Omega 8.00 TVR Info 8.05 Tip-Top, Mini-Top 8.50 Desene animate 9.15 Serial. Viața ca în viață 10.00 Film. Călătoria 11.30 Ecranul 12.00 Documentar istoric 12.50 Camera ascunsă 13.00 Info Magazin 13.30 Video Magazin 16.00 TVR Info 16.10 Serial. Justiție militară 17.00 Desene animate 17.25 Serial. Hollyoaks 17.50 Telean-ciclopedia 18.40 Săptămîna sportivă 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun 19.00 Jurnal 19.35 Raliul automobilistic ATLAS, 1998 19.40 Serial. Vizitatorul 20.30 Cum va place... 21.25 TVR Info 22.30 Filmele secolului – Colecția Warner. Balul vampirilor. 23.30 Arena AS.

Sâmbătă, 16 mai

6.00 Bună dimineața de la Cluj-Napoca! 7.30 Lumină din lumină 8.00 TVR Info 8.05 Desene animate 8.30 Serial. Fetița cu pistrii 9.00 Ala-Bala, Portocala! 9.45 Biserica satului 10.00 Viața satului 11.00 Tezaur folcloric 12.00 Serial de călătorii 13.00 Info Magazin 13.30 Turnul Babel 15.40 A doua alfabetizare 16.10 Serial Sf. Star Trek 17.00 Desene animate 17.25 Serial. Hollyoaks 17.50 Robingo 18.40 Duminica sportivă 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun 19.00 Jurnal 19.55 Rezultatul tragerilor loto special 6/49 și Noroc 20.00 Film. Filajul 21.55 TVR Info 22.00 Serial. D-na King, agent secret 22.45 Pariul Trio 22.50 Pop Show Nocturn

Duminică, 17 mai

SPORT ♦ SPORT ♦ SPORT ♦ SPORT ♦ SPORT



Competiția sportivă „Picioar de Aur”

În rândul băieților și al bărbatilor, fotbalul este ramura sportivă preferată. Iar mobilizarea cât mai multor suporter, antrenarea iubitorilor meciurilor de fotbal din rândul românilor de pe aceste meleaguri este scopul principal al competiției sportive „Picioar de Aur”. Această întâlnire sportivă s-a organizat pentru prima dată de Asociația culturală din Seghedin, în anul 1996, în hala sportivă din Giula. În anul trecut, competiția a fost organizată și desfășurată de fotbaliștii din Chitighaz. Iar acum, cea

de-a treia ediție, organizată de Asociația turistică a românilor din Ungaria, în frunte cu doctorul Ioan Ciotea, s-a desfășurat tot la Giula, disputându-se meciuri între echipele de fotbal din Chitighaz, Giula și Seghedin.

Clasamentul a fost următorul: locul I. Giula, locul II. Chitighaz, locul III. Seghedin. Golgheterul competiției a fost Tiberiu Balázs (Chitighaz), cel mai bun portar: Ferenc Baktai (Giula), cel mai bun jucător: elevul Tiberiu Bánay (Giula). E. B.

**Dacă doriți să ne sunați...
...vă stăm la dispoziție!**

**LA TELEFON: 66/361-789,
66/463-152
TELEFAX: 66/463-152**

între orele 8-16

Anunțuri, reclamă, mică publicitate pot fi trimise și prin telefon și telefax la adresa redacției. Le vom publica în cel mai scurt timp, în mod gratuit.

DRAGI ELEVİ, DRAGI SPORTIVI!

Administrația Permanentă a Taberelor Școlare din județul Arad vine în întâmpinarea voastră cu multe și variate oferte de petrecere a timpului liber în mod util și plăcut în taberele din:

**MONEASA, DEZNA, CĂSOAIA,
PĂULIȘ, SĂVÎRȘIN.**

La fiecare sfârșit de săptămână, în orice anotimp, numai în MONEASA și SĂVÎRȘIN!

A.P.T.S. vă asigură locuri în bazele sale din întreaga țară în tot timpul anului.

Căutați-ne și nu veți regreta!

Telefon: 00 40 75-253703

Vă mulțumim că ne-ați ales.



Magazinul Nyisztor din centrul comunei Micherechi

Vă așteaptă cu un sortiment bogat de produse alimentare la prețuri accesibile.

Tot aici se pot procura folii din polietilenă și material plastic la prețuri convenabile.

Așteptăm cumpărătorii noștri la adresa:

**Micherechi, str. Kossuth nr. 105.
Tel.: (66) 375-038**

MOZAIC

Record: salariat la... 102 ani

La venerabila vîrstă de 102 ani, inginerul american Milton Garland a fost recunoscut drept cel mai bătrîn angajat cunoscut pînă în prezent în Statele Unite. Sărbătorit la National Press Club din Washington, el lucrează din 1920 la aceeași firmă din Pennsylvania și a devenit un adevărat expert în domeniul său de activitate. În prezent, el lucrează cîte 20 de ore pe săptămînă. Garland ar fi putut ieși la pensie cu 37 de ani în urmă, cînd avea 65 de ani. Întrebat de ce nu a făcut atunci acest pas, el răspunde fără ezitare: „Aș fi murit de mult dacă m-aș fi pensionat”. Modul său de viață nu are nimic senzațional, ca și regimul său alimentar, format din orice fel de mîncare, exceptînd varza murată. În rest, Garland poate fi caracterizat drept un om perseverent, cu multă voință, și care nu-și face niciodată probleme.

Să fie vinovat guvernul american de asasinarea lui Martin Luther King?

Unii responsabili din guvernul american al epocii ar putea fi implicați în asasinarea la Memphis (Tennessee, 4 aprilie 1968) a lui Martin Luther King, spunea recent John Lewis, un reprezentant al democraților. Nu este vorba de o conspirație a guvernului american, ci de „acțiunea individuală” a unor oficiali. Lewis a făcut declarația după moartea lui James Earl Ray, condamnat pentru uciderea lui Martin Luther King. El a activat în anii '60 într-o mișcare pentru drepturi civile în Statele Unite. FBI hăitua pe-atunci orice manifestare a lui Martin Luther King. James Earl Ray (70 de ani) și-a recunoscut vina și a fost condamnat fără proces în 1969, la un an după asasinarea pastorului, dar a retractat după cîteva zile, afirmînd că și-a făcut depozitia sub constrîngere.



E tare dureros că primul dumneavoastră soț a murit la atît de scurt timp după căsătorie!

— Așa spune și actualul meu soț!

— Cum de te-ai lăsat de băut?

— Datorită soacrei! O vedeam mereu în dublu exemplar.

— Chelner, vinul ăsta e infect de cald.

— Scuzați, domnule! Avem aici un băiat tînăr care, aiurit cum e, a turnat în el apa caldă în loc de rece!

Rezultate din campionatul de fotbal al Ungariei

Divizia III (NB III)

Giula-Kerekegyháza 1-1

Seria I. a jud. Bichiș

Békésszentandrás-Micherechi 1-2

Csorvás-Bátania 0-4

Sarkad-Aletea 4-1



ÎN LIMBA MATERNĂ – emisiune regională în limba română

11 MAI, LUNI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Program religios preluat de la Radio „Vocea Evangheliei” din Oradea 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Interviu, reportaje, relatări actuale 11.50 Evenimente calendaristice 11.55 Încheiere.

12 MAI, MARȚI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.50 Enciclopedia muzicală – serialul de muzică clasică al Elenei Munteanu 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Repere din istoria românilor – serialul istoricului Eugen Glück 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

13 MAI, MIERCURI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.15 „Și ei au fost copii...” – rubrica Elenei Munteanu 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere

14 MAI, JOI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața comunității românești din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Nota săptămînii 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

15 MAI, VINERI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20 Români din Voivodina – relatează Cornel Mata din Vîrșel 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Revista presei „Foaia românească” 11.45 Noutăți la

Liceul Românesc din Giula – relatează Veronica Tompan 11.50 Avangarda emisiunii „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

16 MAI, SÎMBĂTĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45 „Party Time” – magazin de muzică ușoară 15.00 Pe undele Europei – magazin euroregional realizat în studiourile din Timișoara și Seghedin 15.58 Încheiere.

17 MAI, DUMINICĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.20 Retrospectiva săptămînii (spicuiuri din interviurile, reportajele difuzate în cursul săptămînii) 15.20 Sinteza evenimentelor săptămînii – program informativ preluat de la Radio Budapesta 15.55 Încheiere.

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Avangarda Ecranului nostru, 6 mai 1998, MTV 2, ora 8.50 (reluare)

Programul românesc din această săptămînă se va ocupa cu o singură temă. La 25 aprilie, la inițiativa corului „Pro musica” din Giula, s-a organizat prima reuniune corală internațională de muzică sacră. Emisiunea românească v-a prezenta un rezumat al acestei manifestări culturale.

Realizator: Aurel Becan

FM 92,1 STEREO

RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA

5.00–5.30 Actualități BBC 5.30–7.00 Bună dimineața 7.00–7.20 Știri locale 7.30–8.30 Muzică și meditații biblice 8.30–9.30 Predică 9.30–11.00 Lecturi biblice, știri, mesaje creștine și muzică 11.00–12.00 Divina armonie 12.00–13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00–13.30 Actualități BBC 13.30–15.00 Lecturi biblice, meditații biblice, muzică 15.00–16.00 Știri, mesaje creștine, muzică 16.00–17.00 Știri, mesaje creștine, muzică 17.00–17.45 Actualități BBC 17.45–18.00 Anunțuri și reclame 18.00–18.45 Reluare: Predică 18.45–19.10 Emisiune pentru copii 19.10–19.30 Muzică 19.30–20.00 Cu brațele deschise 20.00–20.30 Actualități BBC 20.30–21.00 Cartea pe unde radio 21.00–22.00 Emisiune de viață spirituală 22.00–23.00 Predică 23.00–5.00 Nocturna R.V.E. (muzică, meditații biblice, mesaje creștine, lecturi biblice)

R.V.E. BUCUREȘTI

SW 49 m, zilnic 18.00–18.30

MW 1395 kHz, luni, marți 21.15–21.30